

Priopćenje za medije

Agencija za znanost i visoko obrazovanje predstavila studiju Postati student u Hrvatskoj

Zagreb, 18. lipnja 2014. godine

Agencija za znanost i visoko obrazovanje, u utorak, 17. lipnja 2014. godine, predstavila je studiju [Postati student u Hrvatskoj](#). Studija je rezultat rada Agencije i njezina Središnjeg prijavnog ureda koji je osnovan 2009. godine s ciljem objedinjavanja poslova vezanih uz prijave na studijske programe te ispunjavanje uvjeta za upise na visoka učilišta.

Za potrebe Agencije, studiju su osmislili i proveli dr. sc. Boris Jokić i dr. sc. Zrinka Ristić Dedić iz Instituta za društvena istraživanja u Zagrebu, a donosi rezultate projekta *Analiza upisa na studijske programe visokih učilišta u Republici Hrvatskoj na osnovu rezultata ispita državne mature u razdoblju od akademske godine 2010./2011. do 2013./2014.*

Analizom rezultata ispita državne mature i podataka o prijavama i odabiru studijskih programa, željelo se **ukazati na određene obrazovno i društveno važne teme vezane uz ulaz u visoko obrazovanje i posebno uz prijelaz iz srednjoškolskog na višu razinu obrazovanja.**

Istraživanje je pokazalo važne trendove izbora i upisa studijskih programa te je otkrilo određene nedostatke u sustavu obrazovanja u RH, a prvi puta su precizno određeni indikatori vezani uz prijelaz iz srednjoškolskog u visoko obrazovanje.

Najvažniji zaključci studije Postati student u Hrvatskoj su:

- U visoko obrazovanje, u godini završetka srednjoškolskog obrazovanja, ulazi 49,70% generacije koja je prije 12 godina krenula u osnovnu školu. Autori studije naglašavaju da time visoko obrazovanje u RH postaje masovno, što zahtjeva promjenu prirode studiranja i očekivanja od studenata.
- U odnosu na broj učenika koji se zakonski mogu upisati u visoko obrazovanje (učenici gimnazija i četverogodišnjih strukovnih škola), njih 67,77% upisuje studijske programe u godini završetka srednje škole.
- U sve četiri analizirane godine, gotovo svi učenici četverogodišnjih programa žele upisati studijske programe. 98,73% gimnazijalaca i 78,08% učenika četverogodišnjih strukovnih škola uspješno polaže ispite državne mature što pokazuje da ovakav oblik vanjskih upisa nije prepreka za učenike strukovnih škola.
- 94,60% učenika gimnazija i 60,70% učenika strukovnih škola upisuje studijske programe visokih učilišta.

- Od akademske godine 1997./1998. do danas došlo je do izrazitog povećanja broja upisnih mjesta na studijskim programima javnih visokih učilišta. Povećanje broja upisnih mjesta posebno je vezano za određena znanstvena polja, prije svega, znanstveno polje ekonomije.
- U akademskoj godini 2013./2014., više od trećine upisnih mjesta na redovnim sveučilišnim i više od polovine na redovnim stručnim studijima je u području društvenih znanosti. U području tehničkih znanosti je oko 25% upisnih mjesta.
- U četiri godine provođenja državne mature i centraliziranog postupka prijave došlo je do povećanja broja pristupnika i kandidata usprkos relativno stabilnom broju pristupnika iz kategorije redovnih učenika. Povećanje broja kandidata je posljedica dizajna sustava i prijava, a ne stvarne promjene u broju kandidata. Prijavljuje se značajan broj kandidata koji već studiraju.
- U akademskoj godini 2013./2014. prvi je puta broj kandidata za upis na visoka učilišta veći od broja upisnih mjesta.
- Prilikom upisa na visoka učilišta u RH prevladavaju spolni stereotipi. Jedino u slučaju područja tehničkih znanosti udio upisnika muškaraca veći je od udjela žena.
- Značajan broj učenika strukovnih škola upisuje sveučilišne studije, a dio gimnazijalaca stručne. Postojeći model upisa je dobar jer ne stvara dodatne prepreke i poštuje mogućnosti i želje pojedinaca.
- Izvanredni studiji nisu studiji uz rad jer većina upisnika dolazi iz generacije koja je u tekućoj godini završila srednjoškolsko obrazovanje i nisu aktivni sudionici tržišta rada.
- Gotovo polovina svih redovnih učenika želi kao svoj prvi izbor upisati studij u Zagrebu, a učenici iz Zagreba u izrazito malom broju biraju studije izvan Zagreba, što ukazuje na izrazitu centralizaciju.
- U 15 županija i u Gradu Zagrebu, studijski programi u glavnom gradu su najpoželjniji. Još je veća poželjnost Zagreba kao visokoobrazovne destinacije za skupinu najuspješnijih učenika. Jedino najuspješniji učenici iz Splitsko-dalmatinske, Primorsko-goranske i Osječko-baranjske županije češće biraju studije u glavnim gradovima ovih županija nego u Zagrebu.

Podaci objavljeni u studiji Postati student u Hrvatskoj mogu biti korisni mladim osobama koje planiraju upis na visoka učilišta u RH, obrazovnim djelatnicima u srednjem i visokom obrazovanju, istraživačima, ali i kreatorima obrazovnih politika u RH.

Studija je u cijelosti dostupna na mrežnim stranicama Agencije za znanost i visoko obrazovanje www.azvo.hr.

Odsjek za odnose s javnošću
Agencije za znanost i visoko obrazovanje